महिला पुनर्स्थापना केन्द्र (ओरेक)
Women's Rehabilitation Center (WOREC)

मिति २०७४ असोज ९

प्रेस विज्ञप्ति

महिला अधिकार मञ्च पर्साकाकी अध्यक्ष, महिला मानव अधिकार रक्षककहरुको जिल्ला सञ्जाल पर्साका सदस्य, महिला हिंसा विरुद्धको अभियानका एक अभियन्ता राजकुमारी उपाध्यायलाई गत असोज ७ गते मध्यरातमा सुतिरहेकै अवस्थामा बोक्सीको आरोपमा गरिएको अमानवीय व्यवहारप्रति हाम्रो गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ ।

नेपालको संविधानको भाग ३ मौलिक हक र **कर्तव्य को** धारा १६ ले प्रत्येक व्यक्तिको सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने अधिकार स्थापित गरेको छ । य**सैगरी धारा २९ ले शोषण विरुद्धको हक अन्तर्गत प्रत्येक व्यक्तिलाई शोषण विरुद्धको हक, धर्म, प्रथा, परम्परा, संस्कार, प्रचलन वा अन्य कुनै आधारमा कुनै पनि व्यक्तिलाई कुनै किसिमले शोषण गर्नबाट** बञ्चित गरेको छ । अन्धबिश्वास र कुरीतिजन्य व्यवहारमा आधारित भई बोक्सीको आरोप लगाई महिला माथि यसप्रकारले अपराध हुनु संविधानले प्रदान गरेको हकको समेत उल्लंघन भएको छ ।

महिला मानव अधिकार रक्षकहरुले देशभरबाट **“बोक्सीको आरोप लगाई महिला माथि गरिने अपराध बिरुद्धको ६० दिने अभियान”** पश्चात् नेपाल सरकारले कुनै पनि व्यक्तिलाई बोक्सा वा बोक्सीको आरोप लगाउने, आरोपित व्यक्तिलाई क्रुर, अमानवीय वा अपमानजनक व्यवहार गर्ने वा कुनै पनि किसिमले यातना दिने जस्ता अमानवीय कार्यलाई दण्डनीय बनाई सामाजिक कुरीति तथा अन्धविश्वासको रुपमा रहेको त्यस्तो कार्य निवारण गर्न बो**क्सीको कसुर तथा सजाय ऐन, २०७२ समेत लागु गरेको छ ।** यद्यपी नागरिकको न्यायको रक्षा गर्ने स्वयं व्यक्तिबाट नै यस्तो किसीमको हिंसाहुनु निन्दनीय र लज्जास्पद घटना हो । यसर्थ हामी यस घटनाको घोर निन्दा र भर्त्सना गर्दछौ । महिलामाथि स्वयं यस्तो अपराध गर्ने व्यक्ति राष्ट्रको रक्षक र सामाजिक सुरक्षाको जिम्मेवारी वहन गर्न योग्य हुन सक्दैन । यसर्थ पीडकलाई कडाभन्दा कडा कार्वाही, र तुरुन्त पीडकलाई जागिरबाट बरखास्त गर्न समेत हामी माग गर्दछौ । यस घटनाबाट प्रभावितलाई परेको मानसिक, सामाजिक तथा शारीरिक असरको अबिलम्ब सम्बोधनका लागि नेपाल सरकारले स्वास्थ्य उपचार, पुनर्स्थापना लगायतका सहयोग गर्न समेत हामी अपिल गर्दछौ ।

महिला विरुद्ध भेदभाव उन्मूलन समिति (CEDAW Committee) ले सन् २०११ मा नेपालमा महिला हक सुनिश्चितताका लागि सरकारले गर्नुपर्ने कार्यहरु भनी स्पष्ट रुपले सुझावहरु दिएको छ । जसमा महासन्धिको धारा २ (एफ) र ५ (ए) अनुरुप पितृसत्तात्मक सोंच तथा महिला विरुद्ध हुने भेदभावको प्रचलन उन्मूलन गर्न ठोस लक्ष्य तथा समय तालिका सहित व्यापक रणनीति बिना ढिलाईका साथ अवलम्बन गर्न, **नागरिक समाजका साथै समुदाय र धार्मिक नेताहरुलाई सामेल गरी महिला र पुरुष दुवै लक्षित गरि हानीकारक परम्परा अन्त्य** गर्न संचार माध्यमहरुसित सहकार्य गरी महिलाहरुको सकारात्मक, परम्परागतभन्दा भिन्न र भेदभावरहित चित्रण गर्न र जनचेतना अभिवृद्धि तथा शैक्षिक प्रयास सुदृढीकरणमा जोड दिन तथा **हानीकारक सामाजिक अभ्यास सम्बन्धी मस्यौदा कानूनलाइ तुरुन्त लागु गर्न** र यसमा सबैप्रकारका हानीकारक प्रचलन समावेश भएको सुनिश्चित गर्न तथा विना ढिलाई यस कानुनको पूर्ण कार्यान्वयनको सुनिश्चितताका साथै यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि अनुगमन गर्न सुझाव समेत पेश गरेको छ । तर नेपाल सरकारबाट **उक्त सुझावअनुसार हालसम्म यस्ता प्रकारका हानीकारक अभ्यासहरु विरुद्ध प्रभावकारी पहल भएको देखिदैन** यसर्थ हामी सम्पुर्ण अधिकारकर्मीहरु आगामी दिनमा कुनै पनि महिलाहरुमाथि यस्ता निकृष्ट किसिमका हिंसाहरु हुन नदिनका लागि उक्त समितिले पेश गरेका सुझावहरुलाई अविलम्ब कार्यान्वय गर्न जोडदार माग गर्दछौ ।

अभिराम राय

कार्यक्रम निर्देशक

ओरेक नेपाल

Balkumari, Lalitpur, P.O.Box : 13233, Kathmandu , Nepal Tel: (977)-01-2123124; (977)-01-5006373; (977)-01-5006374 Fax: (977)-01-5006271 Email : ics@worecnepal.org URL : www.worecnepal.org

ऐक्यबद्धता सहित

□□□□ □□□ □□□□□□□ (□□□□□□)
□□□□□ □□□□□ □□□□ (□□□□□□)
□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□ (□□□□□□)
□□□□□□□ □□□□□ जगरण□□□ (□□□□□□)
□□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□ (□□□□□□)
□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□ (□□□□□□)
□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□ (□□□□□□)
□□□□□□□ □□□□□ □□□□ (□□□□□□)
□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□ (□□□□□□)
□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□ (□□□□□□)
□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□ (□□□□□□)
□□□□□□ (हिंसा प्रभावितहरुको राष्ट्र महिला सञ्जाल)

□□□□ □□□□□(□□□□□□)
□□□□□ □□□□□□ □□□ (□□□□□)
□□□□□ □□□□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□